

Til Landbrugsstyrelsen

Vedr. bestillingen ”Kommentar til besvarelsen af dele af MOF-spørgsmål nr. 263, jf. bilag 145”.

Landbrugsstyrelsen har i en bestilling dateret d. 19. december 2017 bedt DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug – om kommentarer til dele af replik fra Danmarks Biavlforening til ministerens svar på MOF-spørgsmål nr. 54. DCAs kommentarer til afsnittet ”Vedr. Manglende fødegrundlag og pesticider”, samles med bidrag fra MST, LBST og FVST til den endelige besvarelse a MOF-spørgsmål nr. 263.

Notatet er udarbejdet af seniorforsker Per Kryger fra Institut for Agroøkologi ved Aarhus Universitet. Fagfællebedømmelsen er foretaget af seniorforsker Tove Steenberg fra Institut for Agroøkologi ved Aarhus Universitet.

Denne besvarelse er version 2 af leveringen, idet der er foretaget en enkelt sproglige korrektion og præcisering af svaret efter første levering. Endvidere er kildehenvisninger i tekst samt referenceliste fjernet efter ønske fra Landbrugsstyrelsen.

Besvarelsen er udarbejdet som led i ”Rammeaftale om forskningsbaseret myndighedsbetjening mellem Miljø- og Fødevareministeriet og Aarhus Universitet” under ID 1.10 i ”Ydelsesaftale Planteproduktion 2017-2020”.

Venlig hilsen

Lene Hegelund

DCA - Nationalt Center for
Fødevarer og Jordbrug

Lene Hegelund
Specialkonsulent

Dato 3. januar 2018

Direkte tlf.: 8715 7441
Mobiltlf.: 9350 8931
E-mail:
lene.hegelund@dca.au.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103
Journal 2017-760-000525

Kommentar til besvarelsen af dele af MOF-spørgsmål nr. 263, jf. bilag 145

Per Kryger, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.

Baggrund

Danmarks Biavlerforening har i en replik til ministerens svar på MOF-spørgsmål nr. 54 blandt andet kommenteret manglende fødegrundlag og pesticider som årsag til vinterdødelighed.

I replikken fra Danmarks biavlerforening diskuteres hvornår honningbier påvirkes af pesticider, idet det anføres, at vinterdødelighed kan tilskrives flere faktorer herunder pesticideksponering i efterårs- og vintersæsonen.

Nedenstående besvarelse er en kommentar til afsnittet 'Vedr. Manglende fødegrundlag og pesticider' fra Danmarks Biavlerforening replik.

Besvarelse

Bierne påvirkes potentielt hele året, hvis man medtager såvel direkte som indirekte effekter af pesticiderne. Den del af året, hvor bierne ikke flyver aktivt i marken, vil de kunne eksponeres for pesticider, som er indbragt tidligere. Denne eksponering vil afhænge af hvert enkelt stofs fordeling i henholdsvis honning, pollen og bivoks, hvilket i høj grad styres af stoffernes opløselighed i polært og nonpolært miljø.

Hvornår honningbier konkret påvirkes, vil afhænge af pesticidernes holdbarhed, både i naturen og i bistadet. Internationale resultater viser, at nogle pesticider nedbrydes ret hurtigt af afgiftningsenzymmer i honningbier.

Selvom der sjældent observeres akutte symptomer på en biforgiftning, vil selv en kortvarig negativ påvirkning af biernes immunforsvar kunne øge problemerne med virus, og en deraf følgende opformering af varroamider vil kunne tolkes som en langtidseffekt af pesticider. Denne indirekte påvirkning af biernes sundhed skyldes både et nedsat immunforsvar som følge af pesticideksponering, og forekomst af virusmitte i bifamilien.

Honningbier udsættes altså for pesticider gennem hele året, og de vil derfor også kunne påvirkes negativt året rundt. Da indbæring af pesticider i bistadet imidlertid må antages at være størst de dage, hvor bierne samler et betydeligt overskud af ressourcer, vil de skadelige virkninger af pesticider formentlig være størst på disse tidspunkter. I det omfang at bierne samler pollen eller nektar fra efterafgrøder eller vilde planter i eller nær marker der har været udsat for pesticider, som stadig kan optages fra jorden, vil bierne kunne påvirkes. Dette gælder især aktivstoffer, der optages systemisk i planter.